

Hoofdstuk 12.4

Van Zijn naturen (1)

- De twee naturen van de Middelaar houdt in:
 - Hij moest zijn:
 - waarachtig God EN
 - waarachtig en rechtvaardig mens
 - en dat in één Persoon
- De leer van de twee naturen van de Middelaar betekent:
 - Hij is geworden wat Hij niet was: mens
 - Hij is gebleven wat Hij was: God:
- Een bestreden leerstuk!
 - Les 1: De Bijbelse bewijzen (v/a 1 t/m 7)
 - In les 2 de belangrijke vraag WAAROM waarachtig God en waarachtig en rechtvaardig mens in één Persoon en bespreking belangrijkste dwalingen (v/a 8 t/m 16)

Van Zijn naturen (2)

- De Bijbel spreekt over de twee naturen van Christus
 - Een goddelijke natuur
 - en een menselijke natuur
- Beide naturen in één Persoon genoemd
 - In het Nieuwe Testament (v/a1)
 - *1 Tim.3:16: En buiten allen twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot; God is geopenbaard in het vlees.*
 - En in het Oude Testament (v/a 2)
 - *Jes. 9:5 Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst*
- Een eensluidende O.T- en N.T-Bijbels getuigenis:
 - *Jes. 7:14 en Zijn naam IMMANUEL heten*
 - *Matth. 1:23 en gij zult Zijn naam heten Emmanuel; hetwelk is, overgezet zijnde, God met ons*

Van Zijn naturen (3)

- Beide naturen in één Persoon noodzakelijk
(Komt bij v/a 8 en 9 nogmaals aan de orde)
- Hij moest mens zijn (zie ook v/a 8)
 - De menselijke natuur had gezondigd
 - Dus, in de menselijke natuur moest betaald worden
 - H.C. v/a 16: Omdat de rechtvaardigheid Gods vorderde, dat de menselijke natuur, die gezondigd had, voor de zonde betaalde en dat een mens, zelf een zondaar zijnde, niet kon voor anderen betalen
- Tegelijk moest Hij God zijn (zie ook v/a 9)
 - In een kortstondig lijden moest hij een eeuwige gerechtigheid aanbrengen
 - Hij moest zijn leven af kunnen leggen en weer op kunnen nemen
 - Zijn Godheid moest Zijn mensheid in het lijden ondersteunen (zie H.C. v/a 17)

Van Zijn naturen (4)

- Als Middelaar is Hij waarachtig God (v/a 3)
 - *1 Joh.5:20: Deze is de waarachtige God, en het eeuwige Leven.*
- Dat blijkt ook uit:
 - Zijn Goddelijke Namen
 - *Jes. 9:5: en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst*
 - *Rom. 1:4: Die krachtelijk bewezen is te zijn de Zoon van God*
 - Zijn Goddelijke eigenschappen
 - *Micha 5:1: Die een Heerser zal zijn in Israel, en Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid*
 - Zijn Goddelijke eer
 - *Joh. 5:23: Opdat zij allen den Zoon eren, gelijk zij den Vader eren*
 - Zijn Goddelijke werken
 - *Joh. 1:3: Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt, en zonder Hetzelve is geen ding gemaakt, dat gemaakt is.*

Van Zijn naturen (5)

- Hij is de Tweede Persoon in het Drie-enig Goddelijk Wezen (v/a 4)
 - *Gal. 4:4: Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet.*
- Waarom de Tweede Persoon als Middelaar?
 - Vloeit voort uit de orde in het werk van Goddelijke Personen
 - God de Vader
 - moet de zonden rechtvaardig straffen
 - God de Heilige Geest, die uitgaat van de Vader en van de Zoon
 - werkt in de harten van de uitverkoren zondaren
- Daarom was Christus, als God de Zoon, de aangewezen Persoon om de Middelaarstaak te vervullen
- Daarmee is de Middelaar gebleven wat Hij was: namelijk God:
 - *1 Tim. 3:16 En buiten allen twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot; God is geopenbaard in het vlees*

Van Zijn naturen (6)

- Hij is geworden wat Hij voorheen niet was,
- namelijk mens (v/a 5)
 - *Phil. 2:7 Maar heeft Zichzelve vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is den mensen gelijk geworden*
- Waarachtig mens betekent werkelijk mens:
 - Het volle mens-zijn, met alle zwakte en ontluistering
 - Wordt in Phil. 2:7 zelfs een vernietiging genoemd
- Daarom lezen we van Hem o.a.
 - Hem hongerde
 - *Matth.4:2 En als Hij veertig dagen en veertig nachten gevast had, hongerde Hem ten laatste.*
 - Hem dorstte
 - *Joh.4:7 Jezus zeide tot haar: Geef Mij te drinken*
 - Hij weende
 - *Joh.11:35 Jezus weende.*

Van Zijn naturen (7)

- Het waarachtig mens zijn betekent ook:
 - Hij was vermoeid
 - *Joh.: 4:6 Jezus dan, vermoeid zijnde van de reize,*
 - Hij kende toorn
 - *Mark. 3:5: En als Hij hen met toorn rondom aangezien had,*
 - Hij was ook bedroefd
 - *Mark. 3:5: En ... meteen bedroefd zijnde over de verharding van hun hart, zeide Hij tot den mens: Streck uw hand uit.*
 - Hij kende vrees
 - *Matth.26:37: begon Hij droevig en zeer beangst te worden*
 - Hij stierf en werd begraven
 - 12 Art. : Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle

Van Zijn naturen (8)

- Zijn mensheid (menselijke natuur) blijkt ook uit:
 - Zijn geboorte uit Maria
 - *Luk. 2:7: En zij baarde haar eerstgeboren Zoon*
 - *Gal. 4:4: geworden uit een vrouw, geworden onder de wet*
 - Het voldoen aan de voorschriften van de Wet
 - *Luk. 2:39: En als zij alles voleindigd hadden, wat naar de wet des Heeren te doen was, keerden zij weder naar Galiléa, tot hun stad Nazareth.*
 - Zijn Mens-zijn
 - *Joh 1:14: En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond*
 - Zijn onderworpenheid
 - *Luk. 2:51: en kwam te Nazareth en was hun onderdanig*
 - Zijn voorgeslacht
 - Het zaad der vrouw (Gen 3:15)
 - Uit de vaderen (Rom.9:5)
 - Abrahams zaad (Gal. 3:16)
 - Uit de stam van Juda (Hebr. 7:14)
 - *Heb 7:14: Want het is openbaar, dat onze Heere uit Juda gesproten is*

Van Zijn naturen (9)

- Waarachtig mens betekent ook dat:
- Dat Zijn menselijke natuur moest bestaan uit ziel en lichaam (v/a 6)
- Zijn Ziel was een waarachtige menselijke ziel
 - *Phil.2:7 en is den mensen gelijk geworden*
- Er zijn dwaalleraren geweest die meenden dat Zijn Godheid in de plaats van Zijn Ziel was (v/a 7)
 - Dan was Hij geen waarachtig = werkelijk mens geweest
 - *Phil. 2:8: En in gedaante gevonden als een mens*
 - Dan had Zijn Ziel ook nooit bedroefd kunnen zijn
 - *Matth. 26:38 Toen zeide Hij tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot den dood toe*
 - *Jes. 53 Hij zal de machtigen als een roof delen, omdat Hij Zijn ziel uitgestort heeft in den dood,*

Van Zijn naturen (10)

- Waarachtig mens betekent ook (vervolg):
 - Zijn Lichaam was een waarachtig = werkelijk menselijk lichaam
 - *Gal. 4:4: Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet*
 - *Hebr. 2:17: Waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden*
 - Hij was een rechtvaardig mens
 - Naar Zijn menselijke natuur niet zondig
 - *2 Kor. 5:21 Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.*
 - Naar Zijn menselijke natuur ook uiterlijk niet onderscheiden van ‘zijn broederen’:
 - Hij was Zijn ouders gehoorzaam
 - *Luk.2:51 en was hun onderdanig.*
 - Toonde geen uiterlijke kenmerken van Zijn Godheid
 - *Phili 2:7 de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is den mensen gelijk geworden*

Van Zijn naturen (11)

- Samenvattend v/a 1 t/m 7:
 - Naar de belofte moest de Middelaar een Goddelijke en een menselijke natuur in één Persoon dragen (v/a 1)
 - *1 Tim. 3:16 God is geopenbaard in het vlees, is gerechtvaardigd in den Geest*
- Christus was het beloofde Zaad van de vrouw:
 - Beloofd in het OT
 - *Gen. 3:15 En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u den kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen.*
 - Volledig vervuld in het NT
 - *Joh. 1:14 En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader), vol van genade en waarheid.*

Van Zijn naturen (12)

Huiswerkvraag

Het is duidelijk dat een zondig mens geen Middelaar kon zijn.

Maar waarom kon ook een engel geen middelaar zijn?

Van Zijn naturen (12)

Les 2

- De Bijbel spreekt over een Middelaar die God en mens in één Persoon is
- Het belang van dit leerstuk blijkt uit de aandacht hiervoor in de belijdenisgeschriften
 - De H.C. besteedt er 2 zondagen (5 & 6) aan.
 - De NGB handelt hier over in twee artikelen (18 & 19)
 - Nog twee andere geloofsbelijdenissen zijn hier aan gewijd (staan achter in Psalmboek)
 - Geloofsbelijdenis van Nicea
 - Geloofsbelijdenis van Athanasius
- Deze les over het WAAROM van de twee naturen

Van Zijn naturen (13)

- De Middelaar moest zijn:
 - Waarachtig God EN waarachtig en rechtvaardig mens in één Persoon
- In de vorige les is aangetoond dat dit:
 1. Een voluit Bijbels leerstuk is;
 2. Dat door kerkelijke uitspraken meermalen bevestigd is geworden
- In deze les:
 - WAAROM de Middelaar waarachtig God en waarachtig en rechtvaardig mens in één Persoon moest zijn (v/a 8 en 9)
 - HOE deze vereniging geschied is (v/a 11 en 12)
 - Enige aandacht aan de belangrijkste dwalingen (v/a 13 t/m 16)

Van Zijn naturen (14)

- In de Heidelberger Catechismus wordt ons geleerd dat:
 - Wij door Adams val en onze dadelijk zonden *‘tijdelijke en eeuwige straffen verdiend hebben’* (H.C. v/a 12)
 - De rechtvaardigheid van God vordert (eist) *‘dat de menselijke natuur, die gezondigd had, voor de zonde betaalde’* (H.C. v/a 16)
 - Dat geen mens hieraan kan voldoen (H.C. v/a 16)
 - Dat alleen een Middelaar die *‘waarachtig en rechtvaardig mens en tezamen waarachtig God is’* de last van de toorn van God kan dragen (H.C. v/a 17)
- Dat is gegrond op Gods Woord
- Daarover handelen vraag 8 en 9

Van Zijn naturen (15)

- **Waarom waarachtig God? (v/a 8)**
 - Om Zijn menselijke natuur in het lijden te ondersteunen
 - Om Zijn kortstondig lijden een eeuwige verdienste te geven
 - *Hebr. 10:14: Want met een offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden*
- **Nog twee redenen:**
 1. **Hij moest de macht bezitten om Zijn leven af te leggen en op te nemen**
 - *Joh. 10:18: Ik heb macht hetzelfde af te leggen, en heb macht hetzelfde wederom te nemen*
 2. **Alleen als God kan Hij de verworven zaligheid toepassen**
 - *Jes. 53:11: Om den arbeid Zijner ziel zal Hij het zien, en verzadigd worden; door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, want Hij zal hun ongerechtigheden dragen*
- **Zo was Hij ook beloofd in OT**
 - *Jes. 7:14: en Zijn naam IMMANUEL heten*
 - en vervuld in het NT
 - *1 Tim. 2:5: er is ook een Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus;*

Van Zijn naturen (16)

- Waarom waarachtig = echt mens?
- Om te kunnen lijden en sterven (v/a 9)
 - NGB art.18: en den mens gelijk geworden is, waarachtiglijk aannemende een ware menselijke natuur, met al haar zwakheden (uitgenomen de zonde),
 - *Hebr. 2:17* *Waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen*
- De straf moest gedragen worden in de natuur waarin ze was begaan
 - *Ezech. 18:4* *Ziet, alle zielen zijn Mijne; gelijk de ziel des vaders, alzo ook de ziel des zoons, zijn Mijne; de ziel, die zondigt, die zal sterven*
- Hij moest als tweede Adam de plaats van de eerste Adam in kunnen nemen
 - *Rom. 5:12-19* *..... Want gelijk door de ongehoorzaamheid van dien enen mens velen tot zondaars gesteld zijn geworden, alzo zullen ook door de gehoorzaamheid van Enen velen tot rechtvaardigen gesteld worden.*

Van Zijn naturen (17)

- Waarom rechtvaardig mens? (vervolg)
- Gods recht kan geen zondaar tot Borg stellen
 - *Hebr. 7;26 Want zodanig een Hogepriester betaamde ons, heilig, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaren, en hoger dan de hemelen geworden.*
- Om Hogepriester te kunnen zijn
 - *Hebr. 2:17 Waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn*
- Het was voorzien dat de Losser een rechtvaardig mens zou zijn
 - *Jes. 53:11 Om den arbeid Zijner ziel zal Hij het zien, en verzadigd worden; door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken.*
- Als Hij zondaar was, zou Hij anderen niet kunnen verlossen
 - *Jes. 63:1Ik ben het, Die in gerechtigheid spreek, Die machtig ben te verlossen*

Van Zijn naturen (18)

- De twee naturen zijn in Christus in één Persoon verenigd
 - Tot éénheid des Persoons (v/a 10)
 - *Matth. 1:23: en gij zult Zijn naam heten Emmanuel; hetwelk is, overgezet zijnde, God met ons*
 - Daarvoor heeft Hij, als Goddelijk Persoon, de menselijke natuur aangenomen (v/a 11)
 - *Filip.2:7: de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is den mensen gelijk geworden*
 - NGB Art. 19: Wij geloven dat door deze ontvangenis de Persoon des Zoons onafscheidelijk verenigd en samengevoegd is met de menselijke natuur. zodat er niet zijn twee Zonen Gods, noch twee Personen, maar twee naturen in een enigen Persoon verenigd; doch elke natuur haar onderscheidene eigenschappen behoudende.
- ‘Hij nam een onpersoonlijke menselijke natuur aan.. Dit betekent dat Hij aannam wat alle mensen gemeen hebben, dat is ziel en lichaam’ (Dogmatiek ds. Kersten)
 - Daarmee was Hij een Hoofd en Losser voor alle uitverkorenen en niet voor een enkel mens

Van Zijn naturen (19)

- Aloude dwalingen:
- De Godheid zou veranderd zijn in de mensheid (v/a 12)
 - De Bijbel leert het anders:
 - *Kol. 2:9: Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk;*
 - *Kantt. 30: Namelijk met een wezenlijke inwoning van den Zone Gods in de menselijke natuur, door de vereniging Zijner Goddelijke natuur met de menselijke in enigheid Zijns Persoons, gelijk het lichaam een tabernakel en woning wordt genaamd onzer ziel,*
- Hij heeft Zijn menselijk lichaam uit de hemel meegebracht (v/a 13)
 - Dwaling van de wederdopers:
 - Zijn lichaam is door Maria heen gegaan zoals water door een goot
 - Grondig weerlegt in NGB Art. 18: *Daarom belijden wij (tegen de ketterij der wederdopers, die loochenen dat Christus menselijk vlees van Zijn moeder aangenomen heeft), aangezien Hij aangenomen heeft het zaad Abrahams, en is Zijn broederen in alles gelijk geworden, uitgenomen de zonde; alzo dat Hij in der waarheid onze Immánuël is, dat is: God met ons.*

Van Zijn naturen (20)

- Beide naturen behouden hun eigenschappen
 - Wat betekent dat (v/a 12 en 16)?
- Wat de Goddelijke natuur betreft:
 - God de Zoon was, is en blijft onveranderlijk, onzienlijk, onsterfelijk en alle eer en aanbidding waardig
 - *1 Tim. 1:17: Den Koning nu der eeuwen, den onverderfelijken, den onzienlijken, den alleen wijzen God, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid.*
- Wat de menselijke natuur betreft:
 - Christus naar Zijn menselijke natuur bleef sterfelijk
 - *Mark. 15:37: Luk. En Jezus een grote stem van Zich gegeven hebbende, gaf den geest.*
- Betekenis hiervan:
 1. Naar Zijn Godheid is hij overalom-tegenwoordig
 2. Naar Zijn mensheid is Hij in de Hemel
 - *Hand. 1:11: Die van u opgenomen is in den hemel, zal also komen, gelijkerwijs gij Hem naar den hemel hebt zien heenvaren.*

Van Zijn naturen (21)

- De vragen en antwoorden 10 t/m 16 richten zich tegen de vele dwalingen omtrent dit leerstuk:
- **Vereniging van beide naturen in Christus ontkent:**
 - Door Nestorius en Eutiches
 - Nestorius scheidde de beide naturen en ontkende daarmee dat God gekruist was in het vlees
 - Daarmee wordt de eeuwige waardij van het zoenoffer van Christus weggenomen
 - Eutiches vermengde de beide naturen. Het lichaam van Christus zou vergoddelijkt zijn
 - Daarmee wordt de voorwaarde, dat de straf betaald moest worden in der natuur waarin deze begaan was, weggenomen
- Beide dwalingen tasten de volkomenheid van de Middelaar aan
- Beiden op Concilie van Chalcedon in 451 veroordeeld

Van Zijn naturen (22)

- Eeuwig Zoonschap en eeuwig Middelaarschap ontkent
 - Door Arius, Socinianen en modernen
- Dit zou betekenen:
 - dat het werk van Christus geen eeuwigheidswaarde had.
 - Dat Christus hoogstens als een voorbeeld gelden kan.
- Deze dwalingen zijn kerkelijke veroordeeld en worden weerlegd in:
 - Geloofsbelijdenissen van Nicea
 - Geloofsbelijdenis van Athanasius
 - De Apostolische Geloofsbelijdenis (de 12-Artikelen)
- De roomse kerk leert dat Zijn Goddelijke natuur Zijn menselijke natuur geheel doordrongen heeft (o.a. v/a 16)
 - Is de basis voor hun aanbidding van de hostie in de mis (wegens de vermeende transsubstantiatie)
 - Dit strijdt met Gods Woord
 - *Lukas 2:52 En Jezus nam toe in wijsheid, en in grootte, en in genade bij God en de mensen.*

Van Zijn naturen (23)

- Luther kende aan menselijke natuur Goddelijke eigenschappen toe, zoals overtegenwoordigheid (v/a 16)
- Was om de leer van de consubstantiatie vast te houden
- Heidelberger Catech. bewijst (v/a 47 en 48) dat Christus:
 - Naar zijn menselijke natuur niet meer op aarde is;
 - Naar zijn Godheid, majesteit en genade nimmermeer van ons wijkt EN
 - De twee naturen in Christus daardoor NIET gescheiden zijn.
- De Kerk heeft vanouds geleerd dat beide naturen in één Persoon gezien moeten worden als:
 - Ongedeeld en ongescheiden
 - Onvermengd en onveranderd
- Calvijn over de leer van de twee-naturen:
 - Deze dient om ons ervan te verzekeren, dat wij waarlijk met Hem verenigd zijn..... been van zijn been en vlees van Zijn vlees (preek over Luk. 1:39)

Huiswerkvraag

Mag / moet Christus naar zijn menselijke natuur ook aangebeden worden?

(Betrek hierbij Matth. 4:10)